

บทคัดย่อ

T 151615

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาเกี่ยวกับแนวโน้มนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษา ในอีก 20 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2565) รวมทั้งศึกษาลักษณะองค์ประกอบทางกายภาพที่มีอิทธิพลต่อการวางผังแม่บท โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสำรวจ แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ การสำรวจข้อมูลภาคเอกสาร(ทุติยภูมิ) จากเอกสารทางราชการของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตศาลายา เกี่ยวกับแนวโน้มนโยบายและแผนพัฒนาการจัดการศึกษา เพื่อทราบถึงแนวโน้มการเจริญเติบโต การพัฒนาและการขยายตัวใน 20 ปีข้างหน้า และการสำรวจข้อมูลภาคสนาม (ปฐมภูมิ) จากพื้นที่จริงด้วยภาพถ่าย แผนที่หรือแผนผัง ในลักษณะทาง Visual Survey ผนวกกับข้อมูลภายในพื้นที่ที่ได้รับจากบริษัทที่ทำการก่อสร้างอาคารที่ผ่านมา รวมทั้งศึกษาลักษณะองค์ประกอบทางกายภาพทั้งภายในและภายนอกกรอบบริเวณพื้นที่ เพื่อนำไปสู่องค์ประกอบทางกายภาพที่มีอิทธิพลต่อการวางผังแม่บทที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และอนาคต

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. แนวโน้มนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตศาลายา มีโครงสร้างหลักด้านการจัดการศึกษา 2 รูปแบบรวมกัน คือ ในส่วนของการเรียนการสอน จะกำหนดเป็นแบบ Department Type แต่ในส่วนของการบริหารแต่ละคณะวิชา(Faculty Office) และส่วนสนับสนุนการศึกษา กำหนดให้เป็นแบบ Supra- Department Type ประกอบด้วยหลักสูตรที่เปิดสอนทั้งสิ้น 24 หลักสูตร มีจำนวนนักศึกษาเมื่อเต็มโครงการรวมทั้งสิ้น 3,178 คน

2. ลักษณะองค์ประกอบทางกายภาพ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มมีความลาดเอียงไม่มากและเป็นดินเหนียว จึงมักมีน้ำท่วมขังในฤดูน้ำหลากและฤดูฝนได้ แต่คุณภาพผิวดินจะมีความชุ่มชื้นตลอดทั้งปี จึงเหมาะสมในการเพาะปลูก อาคารเดิมที่มีอยู่ภายในพื้นที่มีลักษณะ

T 151615

กระจายเป็นหลักๆ มีถนนคอนกรีตเสริมเหล็กกว้าง 8 เมตร เป็นตัวเชื่อมระหว่างอาคารแต่ละหลัง ทางเดินมีลักษณะแคบและมีเฉพาะทางเข้าด้านหน้าสถาบัน ปัจจุบันมีสภาพที่ทรุดโทรมสมควรที่จะต้องทำการปรับปรุงแก้ไข ในส่วนของระบบสาธารณูปโภคอื่น มีการจัดเตรียมไว้บางส่วน แต่ขาดการดูแล การใช้ประโยชน์ที่ดินโดยรอบมีรูปแบบที่แตกต่างกัน และพื้นที่ด้านข้างเป็นแหล่งที่มีมลภาวะที่เป็นอุปสรรคต่อการกำหนดกิจกรรมที่ต้องการความเงียบ

3. การกำหนดรายละเอียดเพื่อสร้างความสัมพันธ์ในแต่ละส่วน (Program Relationship) สามารถแบ่งได้เป็น 6 เขตหลัก คือ เขตการศึกษา เขตบริการ (ศูนย์กลางการศึกษา) เขตพักอาศัยสำหรับอาจารย์ เจ้าหน้าที่ เขตพักอาศัยสำหรับนักศึกษา เขตนันทนาการ และกีฬา และเขตปฏิบัติการและฝึกงาน

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ พบว่า การวางผังแม่บทสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตศาลายานี้ จะเป็นการวางผังแม่บทในรูปแบบ Central (Concentric or Radial) Pattern of Growth ที่เป็นการจัดผังการใช้พื้นที่แบบมีส่วนใช้สอยร่วมกัน เช่น หอสมุดกลาง สำนักงานอธิการบดี อาคารเรียนรวม เป็นต้น ให้อยู่ในบริเวณส่วนกลางล้อมรอบด้วยอาคารเรียนและที่ทำการคณะต่างๆ ผสมกับการจัดผังแม่บทแบบ Linear Pattern of Growth ที่เน้นส่วนใช้สอยกลางมีลักษณะเป็นแนวแกนยาว และสามารถขยายตัวออกไปได้ทั้ง 2 ข้าง องค์ประกอบอื่นตั้งจากกับแกนกลางนี้ และอาจขยายตัวออกไปได้ในแนวที่ตั้งจาก ซึ่งผลจากการศึกษาวิจัยเพื่อการวางผังแม่บทครั้งนี้ สามารถนำมาใช้ได้จริงกับการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตศาลายา และยังสามารถนำมาเป็นแนวทางในการวางผังแม่บทสถานศึกษาอื่นๆต่อไป

The purposes of this study was to study the tendency of education policy and development plan for the next 20 years [2022] as well as the components of the physical environments influencing on the development of master plans. The study employed 2 methods of data getting: literature review and field survey the process included 2 phases. First, literature review phase based upon official documents belonged to Rajamangala Institute of Technology, Salaya Campus was aimed to study education policy and development plan in order to forecast its future development within the next 20 year. Secondly, field survey phase was proceeded by studying pictures, maps, diagrams in term of visual survey together with the existing data from previous research on this areas provided by construction companies, the later phase was aimed to study the physical components of the environment in order to determine what would influence the development master plans for the present and in the future.

The findings suggested that,

1. The tendency of education policy and development plan in the future would have 2 main characters. First character, Department Type, would be teaching section. The other, Supra - Department Type, would for management and educational support sections. And estimatedly the institute would provide 24 curriculums with 3,178 students.

2. The physical environments of the Institute were most of the area was located in low plain, with a little slopes and muddy soils. Therefore, seasonal floodings, especially in rainy season, was common and caused the ground surface to become moistured throughout the year, which was beneficial for planting.

3. Program relationship was separated 6 parts; educational section, service section, residence area, creation section, sport section and work shop section.

The Central (Concentric or Radial) Pattern of Growth model was chosen to design of the master plan. For common use includes the library, administrative offices, lecture hall arranged at the central area, whereas classroom and faculty offices located around central areas. And the Linear Pattern of Growth model was chosen to design for used in length style and could be expand in vertical line. In conclusion, this master plan will be set up in present and in future, and will be an alternative to planning of other cases of university in future studies.